

Vergaderjaar 1995–1996

21 490

Hoofdlijnen van het veteranenbeleid

Nr. 20

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 12 juli 1996

De Regering heeft zich steeds zeer terughoudend opgesteld ten aanzien van voorstellen de erkenning voor bepaalde groeperingen uit de veteranenwereld te onderschrijven door toekenning van een financiële voorziening. Uitvoerige discussies omtrent noodzakelijke materiële voorzieningen voor veteranen hebben in het begin van de jaren negentig geleid tot een tweetal regelingen, te weten de uitkeringsregeling soldij ex-krijgsgevangenen 1943–1945 (de zogenaamde fl 700,- regeling) en de uitkeringswet financiële compensatie langdurige militaire dienst (de zogenaamde fl 7500,- regeling). Daarmee achtte de toenmalige regering het financiële boek ten behoeve van veteranen gesloten.

Ik ben mij ervan bewust dat de oud-militairen Indië-gangers zich nog steeds ernstig tekort gedaan voelen en reeds lang aandringen op een uitkering voor een bredere groep als blijkt van erkenning. Met het aannemen van de motie Zijlstra heeft de Kamer duidelijk gemaakt dat er ook een groot politiek draagvlak bestaat om verder te gaan dan reeds bestaande financiële tegemoetkomingen. In de motie wordt voorgesteld dienstplichtigen die langer dan de gebruikelijke tijd van twee jaar, doch korter dan 5 jaar, hebben gediend in het genot te stellen van een (éénmalige) uitkering.

Alles overziende, waaronder het brede maatschappelijke en politiek draagvlak ben ik tot de conclusie gekomen dat de gevraagde voorziening gerealiseerd dient te worden, waarbij ik aanteken dat dit besluit geen precedentwerking kan hebben ten opzichte van anderen. Hierbij deel ik u mede op welke wijze ik uitvoering aan genoemde motie wens te geven.

De toekenning van een uitkering dient een dusdanig objectieve uitkeringsgrond te hebben dat een helder onderscheid kan worden gemaakt tussen diegenen die wel en diegenen die niet in aanmerking komen. Bij mijn onderzoek naar de vaststelling van de beoogde doelgroep heb ik geconstateerd dat het onredelijk zou zijn de oorlogsvrijwilligers uit die periode buiten deze maatregel te houden. De oorlogsvrijwilligers

waren immers de dienstplichtigen die er geen bezwaar tegen hadden om voor de dienst in het voormalig Nederlands-Indië te worden uitgezonden. De rechtspositionele voorwaarden waaronder zij dienden, alsmede de wijze van demobilisatie waren volstrekt overeenkomstig aan die van de gewone dienstplichtigen. Het zou niet te rechtvaardigen zijn om bij een gebaar van erkenning juist diegenen die dat gebaar hebben gemaakt uit te sluiten.

Omdat het bij de uitkering gaat om het op financiële wijze tot uitdrukking brengen van de erkenning van de extra langdurige periode die zij hebben gediend alsmede om de kosten te beperken wens ik diegenen van de doelgroep dienstplichtigen en oorlogsvrijwilligers uit te sluiten die reeds op andere wijze een financiële compensatie ontvangen in de vorm van voor ambtelijk pensioen geldende diensttijd over de genoemde periode van 2 tot 5 jaar.

Voor de door mij beoogde maatregel geldt echter wel dat indien rechthebbende militair is overleden de weduwe, die ten tijde van de werkelijke dienst die geldt voor de beoogde voorziening met de militair was gehuwd, in aanmerking komt voor de éénmalige uitkering.

De werkelijke diensttijd van langer dan 2 jaar doch korter dan 5 jaar moet liggen in de periode 1938 – 1962 en behoeft niet onafgebroken te zijn vervuld. Naast de Indië-tijd wordt dus ook rekening gehouden met de mobilisatietijd, de periode van de Tweede wereldoorlog, met inbegrip van eventuele krijgsgevangenschap. Ik benadruk dat de maatregel alleen van toepassing is op de militairen van de Nederlandse krijgsmacht en op het dienstplichtig KNIL personeel.

Uitvoering van de motie heeft aanzienlijke budgettaire gevolgen. De bruto-uitkering bedraagt fl 1000,- per persoon. De geschatte kosten voor de éénmalige uitkering aan voorgenoemde groepen bedragen dan ongeveer fl 75 miljoen. De uiteindelijke systematiek zal aan u worden voorgelegd bij de indiening van het wetsontwerp ten aanzien van deze maatregel. Dit ontwerp zal ik u zo spoedig mogelijk doen toekomen.

De Staatssecretaris van Defensie,
J. C. Gmelich Meijling